

Р І Ш Е Н Н Я

ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОПИВНИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

від 14 травня 2024 року

№ 500

Про затвердження Міської програми для кривдників на 2024-2026 роки

Керуючись статтями 140, 144, 146 Конституції України, статтею 52 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», законами України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», «Про соціальні послуги», постановою Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 року № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі», наказом Міністерства соціальної політики України від 01 жовтня 2018 року № 1434 «Про затвердження Типової програми для кривдників», Виконавчий комітет Кропивницької міської ради

В И Р І Ш И В:

1. Затвердити Міську програму для кривдників на 2024-2026 роки (далі – Програма) (додається).
2. Визначити відповідальним за реалізацію Програми, організацію проходження корекційних програм департамент соціальної політики Кропивницької міської ради.

СЕД АСКОД - Кропивницька міська рада
Виконавчий комітет Кропивницької міської ради
№ документа: 500 від 14.05.2024
Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000806636004840B700
Дійсний з: 21.04.2023 00:00:00 по 20.04.2025 23:59:59
Підписувач: Колюка Олег Сергійович

Кропивницька міська рада
Виконавчий комітет Кропивницької міської ради
№500 від 14.05.2024

3. Визначити Кропивницький міський центр соціальних служб відповідальним виконавцем, на базі якого буде реалізовуватись Програма.

4. Контроль за виконанням цього рішення покласти на заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів влади С.Колодяжного.

Секретар міської ради

Олег КОЛЮКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Виконавчого комітету
Кропивницької міської ради
14 травня 2024 року № 500

МІСЬКА ПРОГРАМА для кривдників на 2024-2026 роки

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Міська програма для кривдників на 2024-2026 роки (далі – Програма) передбачає комплекс заходів за результатами оцінки ризиків, спрямованих на зміну насильницької поведінки кривдника, формування у нього нової, неагресивної моделі поведінки у приватних стосунках, відповідального ставлення до власних вчинків та їхніх наслідків, до виконання батьківських обов'язків, на викорінення дискримінаційних уявлень про соціальні ролі та обов'язки жінок і чоловіків.

II. АНАЛІЗ СИТУАЦІЇ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ, НА РОЗВ'ЯЗАННЯ ЯКОЇ СПРЯМОВАНА ПРОГРАМА

Однією із найпоширеніших форм порушення прав людини є домашнє насильство. Насильницькі дії у сім'ї призводять до негативного фізичного, психічного та соціального стану здоров'я постраждалої особи. Постраждалими від домашнього насильства можуть бути як жінки, так і чоловіки, а також діти незалежно від статі.

Насильство існує у всіх соціальних групах, незалежно від рівня доходу, освіти, становища в суспільстві, класових, расових, культурних, релігійних, соціальних та економічних аспектів.

Оскільки в суспільстві має місце розуміння важливості дотримання прав людини й особистих свобод, домашнє насильство набуває ознак соціально усвідомленої проблеми. Адже це вже не особиста справа кривдника та постраждалої особи, а проблема, що потребує загальної уваги й вжиття конкретних заходів на рівні державної політики, спрямованих на її вирішення.

Домашнє насильство в Україні під час воєнного стану не втратило своєї актуальності, а навпаки, це явище стало ще більш небезпечним, ніж у мирний час. Людям, які зазнали такого насильства зараз, складніше знайти вихід – вони часто обмежені у пересуванні, мають залежність від кривдників фізично та матеріально.

Домашнє насильство є серйозним порушенням прав людини, які держава має відстоювати і захищати. Серед них – право на життя і фізичну недоторканність, право не бути об'єктом знущань чи жорстокого або принизливого поводження, право на свободу від дискримінації за ознакою статі, право на здоровий і безпечний розвиток тощо.

Україна ратифікувала низку міжнародних угод, узявши тим самим на себе зобов'язання щодо захисту людей від насильства, в тому числі домашнього, а також є країною, яка одна з небагатьох держав світу реалізовує програми, спрямовані на корекцію ненасильницької моделі поведінки для осіб, які вчиняють домашнє насильство.

Робота з кривдниками становить невід'ємну частину діяльності уповноважених органів з протидії домашньому насильству, оскільки допомагає таким особам осмислити власну насильницьку поведінку, усвідомити її витoki і прояви та змінити свою поведінку. Довготривала корекція поведінки особи, яка вчиняє домашнє насильство, не лише допомагатиме налагодити гармонійне життя в межах сім'ї, родини, а й поліпшуватиме майбутнє дітей, які перестануть бути свідками домашнього насильства.

III. МЕТА ПРОГРАМИ

Мета цієї Програми – зміна насильницької поведінки кривдника, формування соціально прийнятних норм і гуманістичних цінностей.

IV. ЗАВДАННЯ ТА ЗАХОДИ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

Завданнями цієї Програми є:

сприяння зміні насильницької поведінки кривдника;

сприяння засвоєнню кривдником моделі сімейного життя на засадах гендерної рівності, взаєморозуміння, взаємоповаги і дотримання прав усіх членів родини, формування у кривдника конструктивної моделі поведінки у приватних стосунках;

сприяння оволодінню кривдником знаннями про основні норми законодавства в сфері запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі, а також про види відповідальності за його вчинення;

формування у кривдника відповідального ставлення до власної поведінки та її наслідків для себе та оточуючих;

сприяння розвитку у кривдника емоційного інтелекту та самосвідомості;

розвиток навичок кривдника до конструктивного безконфліктного спілкування, ефективної та ненасильницької комунікації;

розвиток здатності кривдника виявляти, аналізувати та усвідомлювати свої негативні думки, когнітивні фільтри, помилки, емоції, керувати ними, розуміти їх наслідки.

Організацію та виконання цієї Програми, її проходження кривдниками забезпечує департамент соціальної політики Кропивницької міської ради відповідно до вимог статті 28 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

Програму реалізують фахівці Кропивницького міського центру соціальних служб, які мають фахову вищу освіту та пройшли відповідне спеціалізоване навчання з проведення програм для кривдників.

Участь у підготовці фахівців, до компетенції яких належать питання запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі, в тому числі фахівців, які реалізують цю Програму, належить до повноважень департаменту соціальної політики Кропивницької міської ради.

Кривдника може бути направлено на проходження цієї Програми на строк від трьох місяців до одного року у випадках, передбачених законодавством.

Також кривдник може брати участь у цій Програмі за власною ініціативою на добровільній основі.

Заходи з організації та забезпечення проходження Програми кривдниками проводяться на підставі інформації, отриманої відповідно до законодавства від суду, уповноваженого підрозділу органу Національної поліції України.

У разі неприбуття кривдника для проходження Програми або ухилення від її проходження без поважних причин суб'єкти, відповідальні за її виконання, повідомляють про це письмово протягом трьох робочих днів уповноважений підрозділ органу Національної поліції для вжиття відповідних заходів.

V. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ

1. Програму розроблено на засадах когнітивно-поведінкової терапії. Такий підхід широко застосовується в роботі з цільовою групою, він дає змогу проводити когнітивну корекцію та корекцію поведінки особистості та формувати в неї гуманістичні цінності.

2. Методики когнітивної психології спрямовані на досягнення довгострокових позитивних результатів через зміну когніцій, переконань особистості, мотивів поведінки, розв'язання її психосоціальних проблем.

3. Робота із кривдником спрямовується на зміну деструктивних переконань особистості, корекцію когнітивних помилок, зміну дисфункціональної поведінки завдяки усвідомленню особою впливу думок на емоції та поведінку людини.

4. Характеристика Програми:

цільова група – кривдники;

кількість діагностичних занять – 4;

кількість індивідуальних занять – 20;

кількість групових занять – 9.

5. Форми роботи та тривалість Програми:

діагностування – тривалість – 6 сесій по 1 год або 3 сесії по 2 год; до проведення діагностики залучаються лікарі-психіатри / лікарі-наркологи (за згодою);

вторинна діагностика за результатами проходження Програми – 2 сесії по 1 год або 1 сесія тривалістю 2 год;

індивідуальна робота – тривалість – 19 сесій по 1 год (максимум 2 год на тиждень); до індивідуальної роботи входять мотиваційні бесіди – 2 сесії тривалістю по 1 год;

групова робота – загальна тривалість – 18 сесій по 1 год 30 хв (максимум 3 год на тиждень) із перервою між сесіями – 10 хв; за відсутності

можливості проводити довготривалі заняття кожна сесія може проводитися під час окремої зустрічі;

змішаний варіант роботи – 1 сесія індивідуальної роботи тривалістю 1 год та 1 сесія групової роботи тривалістю 1,5 год (максимум 2,5 год на тиждень);

тривалість індивідуального заняття для кривдника – 1 год;

періодичність – не рідше ніж один раз на тиждень.

6. Фахівці, які реалізують Програму, повинні керуватися такими принципами:

конфіденційності та захисту персональних даних відповідно до вимог Закону України «Про захист персональних даних», що полягає в гарантуванні збереження особистої інформації та нерозголошення конфіденційної інформації без згоди особи;

дотримання прав та свобод людини в процесі роботи з кривдником;

недопущення дискримінації, що полягає в тому, що кривдник має право на отримання послуг незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, стану здоров'я, місця проживання, мовних або інших ознак, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними;

компетентності та професіоналізму, що полягає в застосуванні спеціальних знань з питань запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі;

комплексності, що полягає у поєднанні різних форм і методів роботи в межах проведення Програми з урахуванням індивідуальних особливостей кривдника та стану його/її здоров'я.

7. Інформування суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі, про ухвалення рішення суду про направлення кривдника на проходження програми для кривдників здійснюється відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», статті 21⁷ Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків».

VI. ПРОХОДЖЕННЯ ПРОГРАМИ

1. Проходження цієї Програми розпочинається діагностуванням кривдника.

2. В основу цієї Програми покладено загальні принципи психологічної корекції та соціальної реабілітації, що полягають у поєднанні діагностичного, мотиваційного та корекційного блоків:

1) діагностичний блок передбачає проведення первинної діагностики причин насильницьких проявів, агресивної поведінки та підсумкової діагностики результативності проходження програми;

2) мотиваційний блок спрямовано на визначення та підвищення рівня мотивації для участі у груповій формі роботи в межах цієї Типової програми, формування або підвищення мотивації для зміни насильницької, агресивної поведінки;

3) корекційний блок передбачає індивідуальну та групову форми роботи.

3. Ця Програма передбачає застосування інтерактивних форм і методів роботи з метою засвоєння інформації та відпрацювання необхідних навичок, використання на практиці отриманих знань і вмінь.

4. Тематиці цієї Програми (як індивідуальних, так і групових занять) висвітлюють питання, спрямовані на розвиток особистості, мотивацію до активної участі в процесі планування подальшого життя, оволодіння навичками ненасильницького спілкування, ефективної комунікації тощо.

VII. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРОГРАМИ

1. Розподіл часу за блоками і темами здійснюється відповідно до додатка 1 до цієї Програми.

2. Схема роботи із кривдником відповідно до додатка 2 до цієї Програми визначається за результатами діагностики з урахуванням індивідуальних потреб, у тому числі віку, стану здоров'я, статі кривдника.

3. Після завершення занять діагностичного та мотиваційного блоків розпочинається індивідуальна та/або групова робота.

4. Після завершення індивідуальної та/або групової роботи проводиться вторинна діагностика за результатами проходження цієї Програми.

5. Очікувані результати проходження цієї Програми:

1) знання:

понять «насильство», «домашнє насильство» та «насильство за ознакою статі»;

наслідків домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі;

відповідальності за вчинення домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі;

ознак насильства, агресії, жорстокого поводження;

чинників формування агресивної поведінки;

причин виникнення та шляхів запобігання конфліктам;

методів аналізу конфліктних ситуацій;

способів розв'язання конфліктів та визначення власної ролі в їх розв'язанні;

впливу гендерних стереотипів щодо соціальних ролей жінки і чоловіка на міжособистісні стосунки;

2) навички:

визначати незадоволені власні потреби;

задовольняти власні потреби в асертивний спосіб;

усвідомлювати власні почуття та почуття інших людей.

VIII. КООРДИНАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ХОДОМ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Координація роботи щодо виконання Програми покладається на департамент соціальної політики Кропивницької міської ради.

РОЗПОДІЛ ЧАСУ
за модулями і темами

№	Назва блоку, теми	Кількість годин	
		індивідуальна робота	групова робота
1	2	3	4
Блок 1	Зміст і методи діагностики психоемоційного стану кривдника	6 год	
Частина 1	Діагностичні методики, що застосовуються до початку корекційної роботи. Проведення психодіагностики. Карта первинного психологічного обстеження кривдника	2 год	
Частина 2	Діагностичні методики, що застосовуються в процесі індивідуальної корекційної роботи	2 год	
Частина 3	Проективні методики, рекомендовані для роботи з кривдниками	2 год	
Блок 2	Технологія проведення мотиваційної бесіди/інтерв'ювання з кривдником	2 год	
	Перший етап мотиваційної бесіди / інтерв'ювання	1 год	
	Другий етап мотиваційної бесіди / інтерв'ювання	1 год	
Блок 3	Зміст індивідуальної корекційної роботи з кривдником	19 год	

1	2	3	4
Тема 1	Прояви агресивності та особиста відповідальність за власні слова й вчинки. Психоедукація щодо психологічних засад корекційної роботи. Дослідження індивідуальних чинників (історія дитинства, індивідуальний досвід, сформовані деструктивні переконання тощо) патернів насильницької поведінки (одне заняття)	1 год	
Тема 2	Емоційна рівновага. Розвиток емоційного інтелекту. Усвідомлення власних емоцій і почуттів (два заняття)	2 год	
Тема 3	Усвідомлення почуттів. Когнітивна робота. Мотиви поведінки. Усвідомлення взаємозв'язку думок, емоцій і поведінки. Робота з деструктивними переконаннями (два заняття)	2 год	
Тема 4	Керування почуттям гніву та самоагресією. Ціннісна сфера особистості кривдника (одне заняття)	1 год	
Тема 5	Формування навичок самоконтролю і саморегуляції. Поведінкова робота. Аналіз дисфункційної поведінки (два заняття)	2 год	
Тема 6	Усвідомлення власних особистісних меж для конструктивного спілкування. Моделювання адаптивної поведінки. Формування здатності задоволення потреб в асертивний спосіб (два заняття)	2 год	
Тема 7	Подолання страхів. Формування навичок аналізу автоматичних думок (одне заняття)	1 год	
Тема 8	Усвідомлення власних потреб і пошук способів їх задоволення. Формування навичок самоконтролю емоційних проявів (два заняття)	2 год	

1	2	3	4
Тема 9	Конструктивне розв'язання конфліктів. Формування навичок аналізу соціальної ситуації. Усвідомлення власних кордонів та кордонів інших людей (одне заняття)	1 год	
Тема 10	Партнерська взаємодія. Моделювання взаємозв'язку думок, емоцій і поведінки (одне заняття)	1 год	
Тема 11	Розвиток навичок спілкування. Формування навичок конструктивного спілкування (одне заняття)	1 год	
Тема 12	Усвідомлення системи моральних цінностей. Формування навичок ефективної комунікації (одне заняття)	1 год	
Тема 13	Профілактика булінгу, домагань в колективі (два заняття)	2 год	
Блок 4	Зміст групової роботи з кривдниками		27 год
Тема 1	Вступ до Програми для кривдників. Знайомство. Формування правил роботи групи (одне заняття)		3 год
Тема 2	Установлення індивідуальних цілей та побудова перспективних планів щодо подолання агресивної поведінки (одне заняття)		3 год
Тема 3	Механізми формування агресивної поведінки: які вони, як їх розпізнати та зупинити (одне заняття)		3 год
Тема 4	Сутність понять «насильство», «насильство за ознакою статі» та «домашнє насильство». Види насильства та дії, які слід вважати насильством. Цикл насильства. Наслідки насильства (одне заняття)		3 год

1	2	3	4
Тема 5	Відпрацювання навичок контролю гніву та агресії. Формування навичок самоконтролю агресивних патернів поведінки. Планування та реалізація поведінкових патернів адаптивних переконань (одне заняття)		3 год
Тема 6	Ефективна комунікація (два заняття)		6 год
Тема 7	Формування цілей і перспективних життєвих планів. Консультаційні заходи щодо підвищення мотиваційного потенціалу (одне заняття)		3 год
Тема 8	Підведення підсумків участі у Програмі для кривдників. Опитування або тестування з метою оцінювання знань та навичок (одне заняття)		3 год
Блок 5	Вторинна діагностика за результатами проходження Програми. Складання плану запобігання рецидиву насильницької поведінки	2 год	
Підсумок		29 год	27 год

СХЕМИ РОБОТИ
з особою в межах Програми для кривдників

